

โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บึงทุ่งสร้าง

หลักการเหตุผล

จังหวัดขอนแก่น เป็นศูนย์กลางแห่งภาคอีสาน เป็นเมืองที่มีความสำคัญในการพัฒนาภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้วยลักษณะของภูมิประเทศ ที่ตั้งของจังหวัดขอนแก่น ที่อยู่กึ่งกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และอยู่ในเส้นทางเศรษฐกิจที่เชื่อมด้านตะวันออกจากเมืองคานัง ประเทศเวียดนาม ผ่านสะพานนะเขต ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ถึงจังหวัดขอนแก่น แล้วมุ่งสู่ตะวันตก ประเทศไทย โดยผ่านจังหวัดพิษณุโลก สู่เมืองมะหะหม่ง ประเทศพม่า จังหวัดขอนแก่นจึงกลายเป็นฮับหรือประตูของอินโดจีน ภายใต้ชื่อ East - West Corridor และนอกจากนั้นจังหวัดขอนแก่น ยังอยู่บนเส้นทางเศรษฐกิจสำคัญของภูมิภาคแม่น้ำโขงเชื่อมโยงเศรษฐกิจเหนือ - ใต้ สู่พื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกเฉียง (Eastern Sea Board: ESB) และจังหวัดขอนแก่นยังเป็นศูนย์กลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการบริหารงานราชการ ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจการลงทุน ด้านการท่องเที่ยว และด้านการคมนาคมขนส่ง ที่สำคัญ

จากศักยภาพข้างต้นและความพร้อมของจังหวัดขอนแก่น ด้านสิ่งสาธารณูปโภค ที่มีโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนอุบลรัตน์ โรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนน้ำพอง ซึ่งเป็นแหล่งผลิตพลังงานที่สามารถสนับสนุนการเจริญเติบโต ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการพัฒนาเมือง สำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกจังหวัดขอนแก่น มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่สามารถรองรับผู้มาเยือน โดยมีโรงแรมระดับมาตรฐาน ถึง 31 แห่ง ศูนย์การค้า 5 แห่ง รวมถึงห้างสรรพสินค้าเซนทรัล ที่เป็นห้างสรรพสินค้าที่ใหญ่ที่สุดในภาคอีสาน มีพื้นที่ถึง 300,000 ตารางเมตร รวมไปถึงความพร้อมด้านการศึกษา ที่มี มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน มีนักศึกษาและบุคลากรด้านการศึกษามากกว่า 20,000 คน ทำให้จังหวัดขอนแก่นมีบุคลากรที่มีคุณภาพ สถานศึกษามีความพร้อมต่อการสนับสนุนด้านวิชาการในการพัฒนาเมือง สำหรับด้านการสาธารณสุข ขอนแก่นเป็นศูนย์กลางด้านการรักษาพยาบาล มีความพร้อมด้านการแพทย์สูง โดยมีโรงพยาบาลของรัฐ ขนาดใหญ่ ถึง 2 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ และโรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น ซึ่งแต่ละแห่งมีจำนวนเตียงที่สามารถรองรับผู้ป่วยได้มากกว่า 1,000 เตียง ทั้งยังมีเครื่องมือที่ทันสมัย มีบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญสูง มีมาตรฐานทัดเทียมกับโรงพยาบาลหลักในกรุงเทพฯ และมีศักยภาพทางเทคโนโลยีสูงกว่า โรงพยาบาลต่างๆ ของประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง

สำหรับด้านประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยว จังหวัดขอนแก่น เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ตรงกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏหลักฐานทางด้านประวัติศาสตร์ และมนุษยวิทยาว่า อาณาเขตจังหวัดขอนแก่นเคยเป็นดินแดนที่มีผู้คนอาศัยตั้งบ้านเรือนอยู่เจริญรุ่งเรือง มีอารยธรรมสูงส่งมาก่อนสมัยประวัติศาสตร์ และคาบเกี่ยวกับสมัยประวัติศาสตร์ ทำให้ขอนแก่นเป็นเมืองที่มีมรดกทางวัฒนธรรมของชนชาติโบราณมากมาย ดังปรากฏร่องรอยให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน เช่น ภาพเขียนสีที่ถ้ำฝามือแดง อำเภอภูเวียง เมืองโบราณสมัยทวารวดีที่อำเภอชุมแพ เสาหินที่เมืองชัยวาน อำเภอเมืองจตุรัส และศาสนสถาน

สมัยขอมที่อำเภอเป็ยน้อย จัดเป็นปราสาทหินที่มีขนาดใหญ่ที่สุด ที่พบในจังหวัดขอนแก่น และอยู่ในสภาพสมบูรณ์มาก ขอนแก่น เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยว ทั้งทางธรรมชาติและโบราณสถานมากมาย มีความเจริญรุ่งเรืองในด้านต่างๆ มีวัฒนธรรม และประเพณีต่างๆ มีผลิตภัณฑ์พื้นบ้านที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน เช่น ผ้าไหมมัดหมี่ที่อำเภอชนบท นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม และสะดวกในการคมนาคมตลอดปี

จากภูมิประเทศที่ตั้ง จากศักยภาพด้านต่างๆ และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงความพร้อมในด้านต่างๆของจังหวัดขอนแก่นที่กล่าวมา ทำให้ขอนแก่นมีการเจริญเติบโตแบบก้าวกระโดด ในขณะที่การพัฒนาเมือง ยังเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป ตามกำลังศักยภาพและงบประมาณที่จำกัด

ทำให้ขณะนี้รวมถึงในอนาคต ขอนแก่นต้องเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาเมืองที่ไม่สมดุลกับการเติบโต เช่นเดียวกับเมืองหลักในภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศ เช่นปัญหาความแออัดของชุมชน ปัญหาการจราจรที่ติดขัด ปัญหาน้ำท่วมที่เกิดจากการขยายตัวของชุมชนรุกเข้าไปกั้นทางระบายน้ำตามธรรมชาติ และปัญหาด้านมลพิษ ด้านขาดพื้นที่สีเขียวและการปรับปรุงภูมิทัศน์ของเมือง และจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

ดังนั้น การพัฒนาเมืองที่ยั่งยืน ต้องควบคู่ไปกับการให้ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม ด้านพื้นที่สีเขียว ด้านการปรับปรุงภูมิทัศน์เมือง เพื่อให้คุณภาพชีวิตของประชาชนมีมาตรฐานที่ดีขึ้น “โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ บึงทุ่งสร้าง” จึงเป็นโครงการที่สร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี สร้างพื้นที่สีเขียว ที่อยู่ใจกลางเมืองขนาดใหญ่ รวมถึง ยังเป็นการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของบึงทุ่งสร้างอย่างเป็นระบบ สามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจที่สำคัญของจังหวัดขอนแก่นและของภูมิภาค สามารถพัฒนาเป็นจุดรองรับ การกักเก็บน้ำ ช่วยป้องกันปัญหาน้ำท่วมช่วยระบายน้ำในเขตเมืองและพื้นที่โดยรอบ

วัตถุประสงค์

1. เพื่ออนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของบึงทุ่งสร้าง
2. เพื่อพัฒนาบึงทุ่งสร้างให้เป็นศูนย์กลางท่องเที่ยวและพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจที่สำคัญของจังหวัดขอนแก่นและของภูมิภาค
3. เพื่อใช้เป็นพื้นที่แก้ไขปัญหาระบบรองรับ – กักเก็บน้ำ ป้องกันน้ำท่วมในเขตเมืองและพื้นที่โดยรอบ
4. เพื่อพัฒนาการใช้พื้นที่บริเวณบึงทุ่งสร้าง ให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ พร้อมทั้งการควบคุมป้องกันมิให้เกิดผลกระทบต่อสถานะแวดล้อม ในอนาคต
5. เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว สร้างภูมิทัศน์เมือง ให้น่าอยู่ สวยงาม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น

เป้าหมาย

ปรับปรุงพัฒนาภูมิทัศน์บึงทุ่งสร้าง พื้นที่ ทั้งหมด 1,534.81 ไร่ แยกเป็นพื้นดิน 316.31 ไร่ พื้นน้ำ 1,218.80 ไร่ ภายใต้แนวคิด “คงสภาพบึงน้ำสาธารณะประโยชน์ ที่เอื้อต่อกิจกรรมที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงการรักษาสภาพสมดุล ทั้งทางด้านกายภาพ ชีวภาพ ชุมชนและเสน่ห์ของหนองน้ำธรรมชาติ” โดยแบ่งการพัฒนาพื้นที่เป็นไปตามกิจกรรมดังนี้

1. กำหนดให้มีพื้นที่สวนสาธารณะ เพื่อรองรับกิจกรรมชุมชนระดับเมือง เน้นด้านกิจกรรมประเภทสร้างเสริมปัญญา การแสดงออกของประชาคมเมือง เป็นสถานที่ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบึงทุ่งสร้างในด้านต่างๆ นอกจากนี้อาจจัดพื้นที่ให้เช่าสำหรับประกอบกิจการ เพื่อเป็นการหารายได้บำรุงพื้นที่
2. กำหนดให้มีพื้นที่สงวนรักษาเพื่อเป็นแนวกันชน (Buffer) ให้กับเขตอาศัยของนกน้ำที่อาจจะมีขึ้นในอนาคต กิจกรรมที่เกิดขึ้นต้องเป็นกิจกรรมนันทนาการ (Passive Activities) ที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษทางเสียงอันส่งผลกระทบต่อที่อยู่อาศัยของนกน้ำ
3. กำหนดพื้นที่สำหรับกิจกรรมออกกำลังกายและพักผ่อนหย่อนใจ (Active & Passive Activities) ของชุมชน มีกิจกรรมประเภทกีฬาทางน้ำ และออกกำลังกายประเภท Extreme Sport เพื่อชุมชนเมือง
4. กำหนดให้มีพื้นที่สำหรับการพักผ่อนตกปลา โดยเฉพาะให้มีพื้นที่รองรับ สำหรับการทำประมงพื้นบ้าน (ยกยอ) ทั้งนี้มีการเตรียมการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นด้วย
5. กำหนดให้มีพื้นที่ศึกษาธรรมชาติที่ต่อเนื่องกับพื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetland) ซึ่งเป็นแหล่งให้ความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศน์แก่นักเรียน นักศึกษาและประชาชนผู้สนใจ อันจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดความรักความหวงแหนในธรรมชาติอย่างมีระบบ

วิธีดำเนินการ

1. จัดประชุมสภาเมือง เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
2. จัดออกแบบและควบคุมงาน
3. จัดเหมาก่อสร้าง

ระยะเวลาดำเนินการ

ใช้ระยะเวลาดำเนินการตาม โครงการทั้งสิ้น 3 ปี

งบประมาณ

1. ค่าจ้างออกแบบ จำนวนเงิน 22,376,732.50 บาท
2. ค่าก่อสร้างประกอบด้วย บริเวณสวนสาธารณะจุดที่ 1 บริเวณส่วนส่งเสริมการท่องเที่ยว บริเวณสวนสาธารณะจุดที่ 2 บริเวณค่ายพักแรมเยาวชน บริเวณสวนแสดงพันธุ์ไม้พื้นที่ชุ่มน้ำ บริเวณสวนสัตว์ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 1,270,000,000 บาท

ผู้รับผิดชอบโครงการ

เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

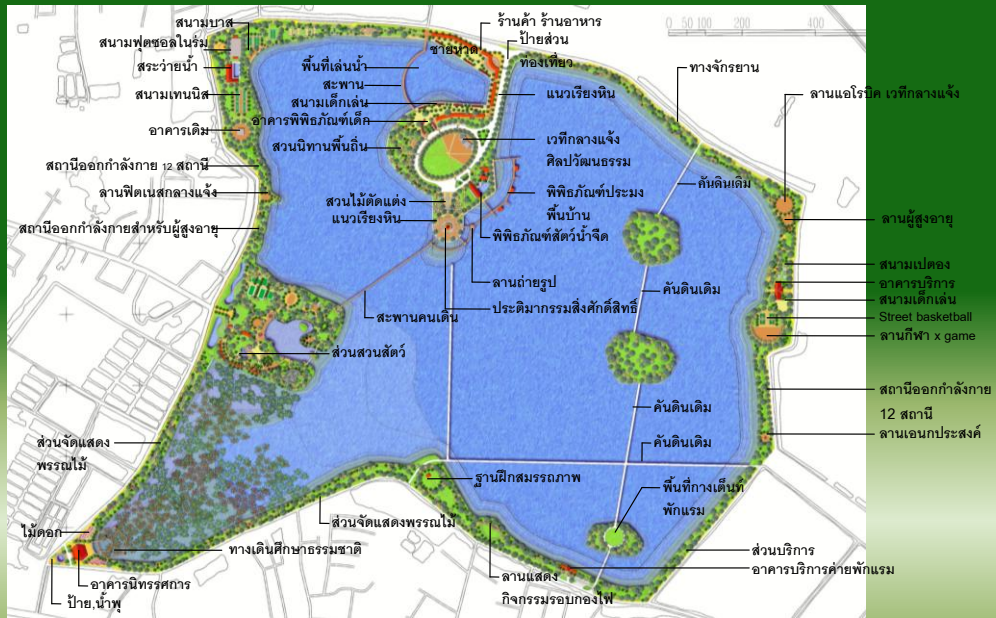
ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของบึงทุ่งสร้าง
2. ทำให้พัฒนาบึงทุ่งสร้างให้เป็นศูนย์กลางท่องเที่ยวและพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจที่สำคัญของจังหวัดขอนแก่นและของภูมิภาค
3. สามารถใช้เป็นพื้นที่แก้ไขปัญหาระบบรองรับ – กักเก็บน้ำ ป้องกันน้ำท่วมในเขตเมืองและพื้นที่โดยรอบ
4. สามารถพัฒนาการใช้พื้นที่บริเวณบึงทุ่งสร้าง ให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ พร้อมทั้งการควบคุมป้องกันมิให้เกิดผลกระทบต่อสภาวะแวดล้อม ในอนาคต

ผังบริเวณโครงการ (Masterplan)

โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บึงทุ่งสร้าง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เทศบาลนครขอนแก่น

Feel green design co., Ltd

3

ผังบริเวณโครงการ (Masterplan)

โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บึงทุ่งสร้าง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นเทศบาลนครขอนแก่น

ส่วนสวนสาธารณะระยะที่ 1

Feel green design co., Ltd

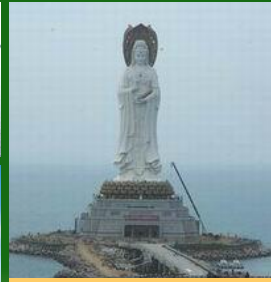

4

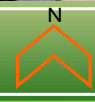
ผังบริเวณโครงการ (Masterplan)

โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บึงทุ่งสร้าง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นเทศบาลนครขอนแก่น

ส่วนส่งเสริมการท่องเที่ยว

Feel green design co., Ltd

5

ผังบริเวณโครงการ (Masterplan)

โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บึงทุ่งสร้าง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เทศบาลนครขอนแก่น

ส่วนส่งเสริมการท่องเที่ยว

พิพิธภัณฑ์ประมงพื้นบ้าน

พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำจืด

กิจกรรมการสาธิตประมงพื้นบ้าน

Feel green design co., ltd

6

ผังบริเวณโครงการ (Masterplan)

โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บึงทุ่งสร้าง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เทศบาลนครขอนแก่น

ส่วนส่งเสริมการท่องเที่ยว

ลานวัฒนธรรม

สนามเด็กเล่น

ศูนย์เรียนรู้

สวนน้ำ

สวนวรรณกรรมพื้นบ้าน

สวนไม้ดัดแต่งลายน้ำทอพื้นถิ่น

สถาปัตยกรรมและ
สิ่งตกแต่งแบบพื้นบ้าน

Feel green design co., ltd

7

ผังบริเวณโครงการ (Masterplan)

โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บึงทุ่งสร้าง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นเทศบาลนครขอนแก่น

ส่วนส่งเสริมการท่องเที่ยว

เวียงหินใหญ่รอบเกาะ

หาดทรายและรูปแบบการกั้นพื้นที่สำหรับเล่นน้ำ

Feel green design co., Ltd

8

ผังบริเวณโครงการ (Masterplan)

โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ฝั่งสร้าง ลำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นเทศบาลนครขอนแก่น

ทัศนียภาพโครงการบริเวณส่งเสริมการท่องเที่ยว

Feel green design co., ltd

9

ผังบริเวณโครงการ (Masterplan)

โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ฝั่งสร้าง ลำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นเทศบาลนครขอนแก่น

ส่วนสวนสาธารณะระยะที่ 2

ลานกีฬา xgame

สถานีกอล์ฟกาย

สนามเด็กเล่น

Feel green design co., ltd

12

